

at der her skal gjøres Noget, og der er vist Ingen her, som vil negte at række sin Haand dertil. Derimod kan jeg ikke være enig med Regjeringen, naar den her har fremsat det finansielle Hensyn som en Hovedgrund ved nærværende Sag. Jeg kan ikke Andet end finde det heldigt, at Regjeringen, naar et saa stort Byggetomplek, som det i Viborg, staar til dets Naadighed og ikke bliver benyttet, søger at gjøre en saa nyttig Anvendelse deraf som muligt; men overfor de Sindsfyge tror jeg dog, at det er et Spørgsmaal, om det er rigtigt og forsvaerligt at anvende dette Lokale netop til dette Brug. Seg er i stærk Livid derom, og jeg vil derfor ikke tage i Betænkning at stille det finansielle Hensyn i anden Række og lade Hensynet til de Sindsfyge træde frem som det Første og Væsentligste. Vel er der ikke ubetydelig Forskiel paa de Pengemidler, der fordrer; men paa den anden Side har Regjeringen bebudet, at der gennem nærværende Forslag kun skulde fremtaldes en midlertidig Tilstand, som om kort Tid kan ventes at skulle gaa over til en anden. Det staar derfor for mig i Hovedsagen saaledes, at det vil være rigtigst nu strax at gaa til at indrette Sindsfygeanstalterne saaledes, at de for længere Tid kunne optage det store Antal, der ventes at ville benytte dem. Jeg er ikke fuldstændig paa det Nene med, om det vil være heldigt i den Henseende at optage et af de to antydede Forslag, enten at udvide de bestaaende Sindsfygeanstalter ved et Par Hjelpeanstalter — hvilke jeg mener maatte staa i en saa umiddelbar Forbindelse med de bestaaende, at de kunde have fælles Overbetyrelse og Administration, thi det er en Selvfølge, at man ikke bør oprette dem saaledes, at de bestaa selvstændig, og at det kun var den korte Afstand imellem dem, der skulde antyde Forbindelsen, eller om man hellere maatte gaa til at oprette en hel ny Anstalt; men jeg er paa det Nene med, at man bør indrette sig saaledes, at alle de Sindsfyge kunne blive ved at være under dygtige og erfarne Lægers Oilsyn, saa at man ingeninde slipper det Maal af Syne, at deres Helbredelse endnu kan være en Mulighed. Det er jo, som den ærede første Læser bemærkede, ikke mere end 25 Aar siden, at vi havde Anstalter, i hvilke Samfundet ikke gjorde Noget for disse Ulykkelige men kun for sig selv, idet det kun værge sig imod dem ved at indspærre dem, men som sagt aldeles Intet gjorde for dem. Men naar der nu fra Regjeringen udgaar Forslag om at anbringe visse Sindsfyge i en Anstalt for sig, saa forekommer dette mig at pege tilbage til den Tanke, som vi Alle med Glæde se, at vi ere komne bort fra. Dernæst er der ogsaa i Regjeringens Motiver og i Sundhedscollegiets Udtalelser berørt Krav, som ere komne frem fra en vis Side, som der staar, med Hensyn til, at der i Samfundet findes andre Ulykkelige kendt om i Landet end de Sindsfyge, hvis Liv hængaar paa

en saadan Maade, at Ingen af os kan se derpaa uden et alvorligt Onste om, at der maa blive gjort noget for dem. Til disse Ulykkelige høre jo Idioterne og Andre, som staar nær i Klasse med dem. Disse kunne ikke og bør ikke anbringes i Sindsfygeanstalter, men de bør heller ikke henleves deres Liv, som det tidt sker omkring i Landet, i en Tilstand, der er saa langt fjernet fra menneskeligt Liv som vel muligt. Jeg er nu tilbøielig til at tro, at de omhandlede Bygninger i Viborg bedre lode sig anvende til en Anstalt for saadanne Personer, og det, som jeg antager, i et dobbelt Formaal, dels nemlig som Opdragelsesanstalt for dem, dels paa nogen Maade kunne tænkes forbedrede ved nogen Opdragelse, og dels som et Asyl eller en mild Forsørgelse for dem, som der ikke maatte være noget at gjøre for i Henseende til Opdragelse. Det er en saadan Anstalt, Regjeringen selv antyder som en fjernere liggende Mulighed, men jeg veed ikke, hvorfor man skal lade det være en fjernere liggende Mulighed; jeg ønsker, at det skal være en snart værende Virkelighed, idet man snart tager fat paa at indrette en Anstalt af den af mig og ligeledes af Regjeringen antydede Art, hvorved man vil komme til at hjælpe mangfoldige Ulykkelige, der nu tilvisse ere ligesaa ulykkelige som dem, hvorom der her er Tale. Paa den anden Side ønsker jeg dog, at man vil indrette enten en hel ny Sindsfygeanstalt, hvad jeg tror, er det Rigtigste, og som jeg har nogen Mening om at ville kunne gaa ind paa, trods de betydelige Udgifter, som det vil medføre, eller, hvis det efter de Sagkyndiges Mening, som maatte udtale sig deraf, skulde blive anset for heldigere at udvide de nuværende Anstalter, da at gaa dertil. Jeg tror, at dette vilde være det Rette; thi at oprette denne Anstalt i Viborg, vilde maaste et eller et Par Aar tidligere kunne afhjælpe den nu tilstede værende Mangel paa Plads for Sindsfyge: men saa skulde der jo efter en ikke lang Række af Aar ske en Forandring, der selvfølgelig ikke kan undgaa at medføre betydelige Omkostninger, og dernæst vilde denne Fremgangsmaade have til Følge, at, medens man hjælper Noget et Aars Tid hurtigere, lader man være at hjælpe mange ligesaa Ulykkelige i flere Aar, og man har altsaa ikke opnaaet noget Stort i den Henseende. Angaaende Regjeringens Forslag med Hensyn til Udgifterne, tror jeg her at burde udtale, at det Forslag, der om ikke lang Tid vil komme frem fra Fattigudvalget, vil foreslaa, at en stor Del af de herhen hørende Udgifter gaar over paa Statskassen, og jeg maa derfor ogsaa mene, at det er det ene Rigtige, at man allerede nu søger at virkeliggjøre den Tanke, som er antydet i Motiverne, og ikke nu begynder med noget Andet. Jeg ser jo her Grundene, hvorfor man har troet at burde lade Udgifterne midlertidig gaa over paa Amtene; det er jo hovedsagelig, fordi Kjøben-